

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 11 Haziran 2020
Sayı: 1749

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12/06/2020
Sayı: 120.10.E.00000662142

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECİLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın ve haber alma özgürlüğü, çağdaş bir demokrasinin olmazsa olmazıdır. Ancak basın meslek örgütlerimiz, Anayasamızın da korumaya aldığı bu özgürlüğün Türkiye’de giderek daraltıldığına dikkat çekmektedirler. Dünya Basın Özgürlüğü İndeksi’nde Türkiye 180 ülke arasında 157. sırada gösterilmektedir. Mart ayının ilk iki haftasında 8 gazetecinin tutuklanması, toplumun geniş kesimlerince gazetecilere yönelik bir baskı ve gözdağı olarak algılanmıştır.

Bu gerekçelerle, basın ve haber alma özgürlüğünün önündeki engeller ile gazetecilerin karşı karşıya kaldığı sorunların tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Hüseyin Yıldız
Aydin Mr.

Veli Ağbaba
Malatya Mr.

Candan Yüceer
Tekirdağ Milletvekili

KADİM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amin

TEKİN DİNGÖL
ANU. MU.
Tel. - 0507

Yıldırım Kaya
Ankara
Gözde TASCER
ANILARA MU

Alper Artun
Mardin
Mr.

Püleyman Figen
Muda. Mr.

ÖZKAN YALICI
USAR Mr.

Özgür Ceylan
Gaziantep Mr.

Deniz Yanyılmaz
Zonguldak Mr.

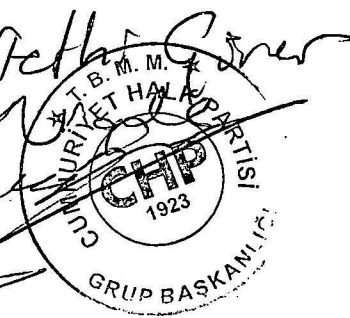
Ali ÖZTUNÇ
Kars Mr.

Serkan Tahir

Emir Ocaklı

Bayram Yılmaz
Gümüş Mr.

Atilla SERTER
Pinar Mr.

[illegible]

GEREKÇE

Basın ve haber alma özgürlüğü, işleyen bir demokrasinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu yüzden basın özgürlüğü Anayasamızda temel hak ve hürriyetler arasında değerlendirilmiştir. Ancak Türkiye uzun yıllardır gazetecilere yönelik baskı, gözetim ve tutuklamalarla gündem olmaktadır.

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün Dünya Basın Özgürlüğü İndeksi'nde Türkiye 180 ülke arasında 157. sırada yer alarak, Sudan, Irak ve Kongo gibi ülkelerin gerisinde yer almıştır. Gazetecileri Koruma Komitesi'nin (CPJ) 2019 yılı Aralık ayında açıkladığı rapora göre Türkiye, cezaevindeki gazeteci sayısı yönünden Çin'in ardından ikinci sırada. Türkiye Gazeteciler Sendikası'na (TGS) göre 91 basın çalışanı cezaevinde bulunuyor.

Tablo bu kadar endişe verici olmasına rağmen son dönemde yeni bir gözetim ve tutuklama furçasının başladığı görülmektedir. 2020 yılının Mart ayının ilk iki haftasında 8 gazeteci tutuklandı. Aynı dönemde en az 20 basın çalışanı gazetecilik faaliyetleri nedeniyle gözetimine alınırken, 14 gazeteci ise süren davaları kapsamında hakim karşısına çıktı. Bir gazeteci ise tutuklandıktan iki gün sonra serbest bırakılmıştır.

Son dönemdeki gözetim ve tutuklamaların ana eksenini Türkiye'nin dış politikasıyla ilgili haberler oluşturmaktadır.

Suriye'nin İdlib bölgesinde 35 askerimizin şehit edildiği saldırının ardından başlayan furyanın gözetim ve tutuklamalarla sınır kalmaması dikkat çekicidir. Rusya merkezli Sputnik ajansının Türkiye servisinde çalışan üç gazetecinin evi saldırgan bir grup tarafından basılmış, saldırganlara yönelik herhangi bir işlem yapılmazken mağdur gazeteciler gözetimine alınmıştır.

Türkiye'nin Yunanistan sınırını sığınmacılara açmasının ardından bölgede yaşananları takip eden gazeteciler de baskılarla karşılaşmıştır. En az 9 gazeteci bölgede görevlerini yaparken gözetimine alınmıştır. Avrupa'ya geçmeye çalışan sığınmacıları takip ettiği sırada gözetimine alınan gazeteci İdris Sayılğan tutuklanmış, ancak avukatların itirazlarının ardından serbest bırakılmıştır.

Libya'da öldürüldüğü belirtilen iki istihbarat görevlisine ilişkin haber yapan veya konuyla ilgili eleştirilerde bulunan gazeteciler ve basın kuruluşları hedef haline getirilmiştir. Odatv internet sitesine konuyla ilgili haberleri gerekçe gösterilerek erişim engeli getirilmiştir. Sitenin Genel Yayın Yönetmeni Barış Terkoğlu, Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabir Hülya Kılınç tutuklanmıştır. Yeni Yaşam gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser ve gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Çelik ile Yeniçağ gazetesi yazarı Murat Ağirel de, aynı konu gerekçe gösterilerek tutuklanmışlardır.

Tüm bunlar, iktidarın dış politikada kendi belirlediği çerçevenin dışında haber yapılmasını engelleme, bu konuda gazetecilere gözdağı verme girişimi olarak yorumlanmaktadır.

Türkiye'yi yakından ilgilendiren konuların şeffaf bir şekilde tartışılmasının önüne set çıkan bu gözetim ve tutuklama furçasının basın ve haber alma özgürlüğünün açık ihlali anlamına geldiği açıktır.

Bu gerekçelerle, basın ve haber alma özgürlüğünün önündeki engeller ile gazetecilerin karşı karşıya kaldığı sorunların Meclisimiz tarafından tespit edilmesi ve çözüm yollarının aranmasını amacıyla Meclis Araştırması açılmasının elzem olacağını düşünmekteyiz.

